

عنوان مقاله:

حرکت جانبی فاعل در عبارت های وصفی: رویکردی کمینه گرا

محل انتشار:

پژوهش های زبانی، دوره 7، شماره 1 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

مزدک انوشه - استادیار گروه زبانشناسی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

با حذف سطح ژرف ساخت از برنامه کمینه گرا و شکل گیری ساخت های نحوی از رهگذر فرایند ادغام، حضور بیش از یک عنصر نحوی ریشه در اشتقاق، میسر و در مواردی برای پیروی از شرط گسترش، الزامی شده است. یکی از پیامدهای مهم این انگاره نظری، امکان حرکت جانبی عناصر نحوی است که در آن، یک سازه می تواند از یک درخت نحوی به درخت مستقل دیگری حرکت کند. براین اساس و به پیروی از تحلیل هورنشتین و نونیس، پژوهش حاضر به بررسی حرکت جانبی فاعل در ساخت عبارت های وصفی زبان فارسی می پردازد و تصریح می کند که این اشتقاق های نحوی که به گروه فعلی کوچک در بند اصلی متصل می شوند، در واقع بند ادات ناخودایستا، با نقش قیدی اند که فاعل مشترکی با جمله پایه دارند. در این روند، ابتدا با تکیه بر ملاحظات نظری و شواهد تجربی، استدلال می کنیم که اصل فرافکن گسترده در فارسی مشخصه ای قوی است و سبب حضور یک گروه معرف آشکار یا پنهان در شاخص گروه زمان می شود. در ادامه، نشان می دهیم که در عبارت های وصفی نیز عنصر فاعل با حرکت جانبی از درون این سازه خارج می شود و در شاخص گروه فعلی کوچک بند اصلی می نشیند تا پس از برآوردن نقش معنایی فعل اصلی، با حرکتی روبه بالا، به شاخص گروه زمان ارتقا یابد و اصل فرافکن گسترده جمله پایه را بازبینی کند. با توجه به این که بند ناخودایستا فاقد مشخصه حالت است، حرکت جانبی فاعل به بند اصلی امکان بازبینی و حذف مشخصه تعبیرناپذیر حالت آن را نیز فراهم می آورد تا مانع از فروریزی اشتقاق در سطح صورت منطقی شود.

کلمات کلیدی:

حرکت جانبی، فاعل، عبارت وصفی، بند ادات، اصل فرافکن گسترده

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1213815>

